

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců JUDr. Naděždy Řehákové a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci žalobce: **R. S.**, bytem H. B., O. 12, zastoupen JUDr. Josefem Kopřivou, advokátem, se sídlem Praha 1, Vodičkova 709/33, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy**, se sídlem Praha 4, Kongresová 2, o žalobě proti rozhodnutí ředitele Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ve věcech služebního poměru ze dne 28. 11. 2011, č. 273/2011,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí ředitele Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 28. 11. 2011, č. 273/2011 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12.922,-Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Josefa Kopřivy, advokáta.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí ředitele Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ve věcech služebního poměru (dále jen „žalovaný“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí ředitele Obvodního ředitelství policie Praha III ze dne 2. 8. 2011, č. 769/2011 (dále též „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“), jímž byl žalobce podle ust. § 42 odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“) propuštěn ze služebního poměru příslušníka Policie ČR pro porušení služebního slibu tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru. Dne 30.7.2011 bylo proti němu podle ust. § 160 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení

soudním (dále jen „trestní řád“) zahájeno Obvodním státním zastupitelstvím pro Prahu 1 (dále též „OSZ“) trestní stíhání a byl obviněn z přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a ze zločinu přijetí úplatku podle § 331 odst. 1 a 3 písm. b) trestního zákoníku, neboť v době od 12. 3. 2011 do 30. 7. 2011 v rozhodnutí blíže uvedených lokalitách vykonával v době svého volna mezi službami, v kompletním služebním stejnokrtoji, bez zákonného důvodu, dohled nad silničním provozem a jeho řízení.

Žalobce v žalobě popsal skutkový stav a namítal, že žalovaný směřuje trestní řízení a řízení ve věcech služebního poměru, když jediný důkaz pro propuštění byl zjištěn z usnesení orgánu činného v trestním řízení, podle kterého je žalobce podezřelý ze spáchání trestného činu, a poté z vyšetřovacího spisu. Jiný důkaz žalovaný nepovažoval za nutný pro rozhodnutí zajistit, ačkoli mu ust. § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru ukládá povinnost zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí. Podle přesvědčení žalobce nelze z trestního spisu získat informaci, o níž nejsou důvodné pochybnosti, neboť trestní řízení je založeno na pochybnosti o tom, zda obviněný spáchal trestný čin.

Důvodem pro odsouzení v trestním řízení i propuštění ze služebního poměru je skutečnost, že se žalobce dopustil trestného činu. Jelikož však žalovaný nemůže rozhodnout o tom, že žalobce spáchal trestný čin, byl žalobce žalovaným propuštěn pro podezření ze spáchání, čímž byla porušena zásada presumpce neviny. Žalovaný svým postupem dezinterpretuje zákon o služebním poměru, neboť jednání žalobce musí mít všechny znaky trestného činu, a nikoliv jen znaky formální. K tomu poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 4 As 58/2006.

Žalovaný vycházel pouze z usnesení o zahájení trestního stíhání a podkladů vyplývajících z vyšetřovacího spisu OSZ. Tím nebylo vyvráceno tvrzení žalobce, že žalovaný vycházel pouze z podkladů vedeného trestního stíhání, v němž dosud nebylo prokázáno, že jednání žalobce má skutečně znaky trestného činu. Učinil si tak úsudek ještě před tím, než k závěru o vině dospěl orgán činný v trestním řízení. Žalobci ani nebyla dána možnost hájit se, navrhopvat důkazy nebo vyjádřit se k věci, byla porušena zásada presumpce neviny.

Žalobce dále nesouhlasil s odmítnutím jeho odvolací námitky stran nejednotného přístupu k příslušníkům, kteří jsou obviněni z téhož trestného činu, neboť někteří příslušníci byli zproštěni výkonu služby podle § 40 citovaného zákona, někteří nebyli ani zproštěni a nadále službu vykonávají. Není zřejmé, co žalovaný mínil „že každý jednotlivý případ celé kauzy byl posuzován individuálně se zaměřením na četnost jednotlivých spáchaných skutků“, stejně tak jako v čem žalovaný spatřuje ohrožení dobré pověsti bezpečnostního sboru, tj. v negativní reakci sdělovacích prostředků.

Podle žalobce trpí rozhodnutí zásadními vadami a nesplňuje podmínky ust. § 181 odst. 2 písm. a), c) a d) zákona o služebním poměru, proto žádal, aby soud žalobou napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, zrušil.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uváděl obdobně jako v odůvodnění svého rozhodnutí. Konstatoval, že se podaná žaloba v převážné části obsahově kryje s argumentací žalobce v průběhu správního řízení. Zdůraznil, že trestní stíhání bylo zahájeno pro přečin zneužití pravomoci úřední osoby dle ust. § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a ze zločinu přijetí úplatku podle ust. § 331 odst. 1 a odst. 3 písm. b) trestního zákoníku, jiná interpretace je zavádějící. Uvedl, že v řízení o propuštění žalobce dle ust. § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru nerozhoduje služební funkcionář o tom, zda se žalobce dopustil trestného činu, nýbrž posuzuje skutečnost, zda porušil služební slib zavrženíhodným

jednáním, které má formální znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru. Byl přesvědčen, že formální znaky jednotlivých trestných činů byly naplněny, o čemž svědčí i usnesení OSZ o zahájení trestní stíhání.

Nesouhlasil s tvrzením žalobce, že si žalovaný nemůže sám učinit úsudek o tom, zda byl spáchán trestný čin a kdo za něj odpovídá, neboť žalovaný posuzuje jednání příslušníka nikoliv jako orgán činný v trestním řízení a nečiní ani závěry trestně právní, které by vedly k porušení zásady presumpce nevin, nýbrž naplňuje požadavek zákona a jednání příslušníka posuzuje z pohledu vykazování znaků trestného činu. Žalovaný proto nemusí čekat na rozhodnutí, zda bude jednání příslušníka shledáno přestupkem nebo trestným činem, nýbrž musí zjistit skutečný stav věci a pouze na jeho základě může příslušníka propustit ze služebního poměru. V takovém případě není podstatné, zda bude později rozhodnuto, že jednání příslušníka současně nenaplnilo skutkovou podstatu trestného činu, neboť žalovaný posuzuje, zda jednání má znaky trestného činu, tj. nikoliv zda se jedná o trestný čin v jeho materiálním smyslu, ale jen v rozsahu jeho formálních znaků.

V případě žalobce bylo vedeno zvláštní řízení o propuštění, když byl na základě shromážděného spisového materiálu, tvořeného zejména informacemi získanými z usnesení OSZ č.j. SV 23/2011-18, ze spisového materiálu Inspekce Policie ČR, č. j. IN-TC-165/2011 a z úředního záznamu o nahlédnutí do spisového materiálu u OSZ č. j. ORIII-6048-14/ČJ-2011-0013ZU, zjištěn takový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. V den propuštění rovněž stvrdil žalobce svým podpisem poučení o výše uvedeném zvláštním řízení v souvislosti s osobním doručením rozhodnutí o propuštění coby prvním úkonem podle ust. § 184 odst. 2 zákona o služebním poměru. Žalobce tak byl řádně poučen a po celou dobu řízení o propuštění měl možnost nahlížet do spisu a pořizovat si z něj výpisy, navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy, měl právo na poskytnutí informací o řízení potřebných k hájení svých práv a oprávněných zájmů a právo vyjádřit v řízení své stanovisko a klást otázky svědkům a znalcům.

Předpokladem aplikace ust. § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru není existence pravomocného rozhodnutí trestního soudu, neboť ne vždy musí být pachatel trestného činu odsouzen. Uvedený závěr potvrzuje i důvodová zpráva, která uvádí, že toto ustanovení reaguje na potřebu skončit služební poměr ještě před tím, než bude příslušník za takové jednání pravomocně odsouzen.

K námitce nejednotného přístupu k příslušníkům, kteří jsou obviněni z téhož trestného činu, uvedl, že každý jednotlivý případ celé kauzy byl posuzován individuálně, ale i se zaměřením na četnost jednotlivých spáchaných skutků, bylo přihlíženo k závažnosti spáchaného jednání, ke způsobu jeho spáchaní, k významu a rozsahu jeho následků, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a dosavadnímu přístupu příslušníka k plnění služebních povinností. Proto nebylo možné postupovat u všech případů stejně, když některý příslušník porušil zákon např. v jednom či dvou případech, oproti příslušníku, který jej měl porušit ve čtrnácti případech.

V písemné replice k vyjádření žalovaného žalobce setrval na svých tvrzeních a sdělil, že byl v jeho trestní věci usnesením Městského soudu v Praze, sp. zn. 7 To 87/2014, ze dne 26. 3. 2014 zrušen rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 5. 12. 2013, sp. zn. 5 T 89/2012, a jeho trestní stíhání bylo zastaveno. Nebylo tudíž prokázáno, že se dopustil jednání, pro které byl propuštěn.

Žalovaný k této replice sdělil, že trestní řízení ve věci žalobce bylo zastaveno z procesních důvodů, nikoli proto, že by nebylo prokázáno, že se žalobce dopustil jednání, pro které byl propuštěn ze služebního poměru. Proti zmíněnému zastavení trestního stíhání bylo podáno Nejvyšším státním zástupcem dovolání. V obdobné věci totožného zastavení řízení

Nejvyšší soud dovolání vyhověl, usnesení zrušil a přikázal soudu, aby věc znovu projednal a rozhodl o ní.

V následných replikách k vyjádření žalovaného žalobce poukázal na rozhodnutí Městského soudu v Praze v obdobné věci pod sp. zn. 10 Ad 1/2012, kde soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Jinak uváděl obdobně jako v předchozích podáních.

Při ústním jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích.

Zástupce žalobce vzal navržené důkazy zpět, soud je proto neprováděl.

Zástupce žalovaného zdůraznil, že žalobce byl v mezidobí v trestní věci pravomocně odsouzen za jednání, v důsledku kterého byl propuštěn ze služebního poměru. Jeho dovolání a ústavní stížnost byla Nejvyšším soudem i Ústavním soudem odmítnuta.

Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Při posouzení soud vyšel z následující právní úpravy:

Podle ust. § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru v rozhodném znění musí být příslušník propuštěn, jestliže porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru.

Podle ust. § 180 odst. 1,2 téhož zákona služební funkcionář je povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí. (2) Důkazem je vše, co může přispět k zjištění skutkového stavu věci, zejména výpovědi a vyjádření účastníka, svědků a jiných osob, doklady a jiné písemnosti nebo záznamy, odborná vyjádření, znalecké posudky, potvrzení, listiny, protokoly o ohledání a pořízená dokumentace skutkového děje.

Soud předně poukazuje na usnesení Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 ze dne 30. 7. 2011, č. j. SV 23/2011-18, podle kterého bylo trestní stíhání žalobce zahájeno pro přečin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a ze zločinu přijetí úplatku podle § 331 odst. 1 a odst. 3 písm. b) trestního zákoníku. Z dikce ust. § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru pak jednoznačně vyplývá povinnost propustit příslušníka, jestliže 1) porušil služební slib, 2) tohoto porušení se dopustil zavrženíhodným jednáním, 3) uvedené jednání má znaky trestného činu a zároveň 4) je takové jednání způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru. Za naplnění všech čtyř uvedených kumulativních podmínek byl proto žalovaný povinen žalobce propustit, aniž by musel vyčkat výsledku trestního řízení, neboť žalovaný je oprávněn sám posoudit, zda se příslušník dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu. Žalovaný tak nemusel vyčkat výsledku trestního řízení a následně případně žalobce propustit pro porušení ust. § 42 odst. 1 písm. a) zákona o služebním poměru, ale naopak, pokud dospěl k závěru o porušení ust. § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, byl povinen žalobce propustit, aniž by mu byl výsledek trestního řízení znám (obdobně rozsudek Vrchního soudu v Praze ve věci sp. zn. 6 A 143/1999, Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 6 A 48/2001 a 5 A 56/2002).

Soud v této souvislosti dále uvádí, že použitím ust. § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru nedochází k porušení presumpce neviny, neboť daný závěr žalovaného je

omezen tolíko na řízení ve věci služebního poměru. Rozhodnutí služebního funkcionáře není odsuzujícím rozhodnutím, jímž by byl příslušník uznán vinným spácháním trestného činu, neboť se nejedná o rozhodnutí o vině a trestu za spáchání trestného činu, které je oprávněn, jak žalobce správně uvádí, vydat pouze soud. Řízení o propuštění ze služebního poměru probíhá nezávisle na trestním řízení, neboť předmět obou řízení je odlišný. Soud proto nemůže přisvědčit ani názoru žalobce o dezinterpretaci zákona o služebním poměru žalovaným. Žalovaný totiž tolíko posuzuje, zda má jednání žalobce znaky trestného činu, nikoli, zda žalobce trestný čin skutečně spáchal. V tomto smyslu je ust. § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru speciální právní úpravou ve vztahu k ust. § 180 odst. 5 věty druhé zákona o služebním poměru.

Naproti tomu soud přisvědčil tvrzení žalobce, že žalovaný nepostupoval v souladu s ust. § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru tak, aby byl zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v rozsahu nezbytném pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem si opatřil pro rozhodnutí potřebné podklady. Soud v této souvislosti podotýká, že zákon o služebním poměru sice v ust. § 184 odst. 2 umožňuje, aby prvním úkonem vůči žalobci, kterým se zahajuje řízení o propuštění podle ust. § 42 odst. 1 písm. d), bylo až doručení rozhodnutí o propuštění, ovšem pouze za předpokladu, že služební funkcionář zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu nezbytném pro jeho rozhodnutí. Tak tomu v projednávané věci nebylo. O propuštění žalobce ze služebního poměru bylo rozhodnuto pouze na základě usnesení OSZ o zahájení trestního stíhání a na základě úředního záznamu o nahlédnutí do trestního spisu. Usnesení o zahájení trestního stíhání však není samo o sobě dostatečným podkladem pro rozhodnutí žalovaného o propuštění žalobce ze služebního poměru, neboť je pouze procesním úkonem státního zástupce učiněným v rámci trestního řízení, jehož obsahem je důvodné podezření, že se žalobce dopustil skutku v usnesení uvedeném a že takový skutek je trestným činem. Není však důkazem, že se žalobce dopustil jednání, pro které má být dle ust. § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru propuštěn. Dostatečným důkazem ve správním řízení pak nemůže být ani úřední záznam o nahlédnutí do trestního spisu, neboť mají-li být listiny založené v trestním spise současně použity jako důkaz v řízení o propuštění ze služebního poměru, musí být tyto listiny (alespoň v kopii) založeny do správního spisu, aby se s nimi mohl žalobce seznámit, vyjádřit se k nim, mohl případně polemizovat se závěry, které z nich správní orgán dovozuje a navrhopvat důkazy, které jejich věrohodnost a vypovídací hodnotu zpochybňují. I ve správním řízení je nutno trvat na tom, aby byly činěny právní závěry jen na základě důkazního řízení, provedeného zákonným procesním způsobem, tedy zejména za účasti žalobce. Žalovaný rovněž nemůže bez dalšího vyjít z provedeného šetření a výsledků dalších obviněných policistů obsažených v trestním spise, neboť žalovaný je sám povinen dle ust. § 180 odst. 2 zákona o služebním poměru takové výsledky a ohledání provést, zachytit je v protokolu a k jejich provedení přizvat žalobce. Porušení procesních předpisů správními orgány při vedení řízení mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé a bylo proto důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.

Za tohoto stavu soud považoval za nadbytečné vyjadřovat se k dalším žalobním námitkám. Pro úplnost však uvádí, že neshledal nic nezákonného na individuálním přístupu správních orgánů ke každému příslušníkovi, kteří se dopustili obdobných jednání jako žalobce. Soud přisvědčuje žalovanému, že je třeba dbát, aby řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a odpovídalo konkrétním okolnostem daného případu. Každá věc proto musí být posuzována individuálně a to i s ohledem na četnost spáchaných skutků, jejich závažnost, způsob spáchání, význam a rozsah následků, okolnosti, za nichž došlo ke spáchání, k míře zavinění, pohnutkám a dosavadnímu přístupu příslušníka k plnění služebních povinností.

Na základě shora uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí je na místě podle ust. § 78 odst. 1 a odst. 4 s.ř.s. zrušit pro vadu řízení, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Podle odst. 5 téhož zákonného ustanovení je žalovaný v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku. Na žalovaném nyní bude, aby zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, za tím účelem si opatřil potřebné podklady pro rozhodnutí, žalobce s nimi seznámil, umožnil mu realizovat jeho procesní práva a ve věci znovu rozhodl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení, které jsou v tomto případě tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši 3.000,- Kč a náklady souvisejícími s právním zastoupením žalobce advokátem za celkem tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby, účast při jednání soudu), přičemž sazba odměny za první dva úkony provedené do 31.12.2012 činí dle advokátního tarifu - vyhlášky č. 177/1996 Sb., 2.100,- Kč (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f/, § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.9.2006) a sazba odměny za účast při jednání soudu konaném dne 30.9.2015 činí 3.100,- Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d/, § 11 odst. 1 písm. g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.1.2013), dále za tři paušální částky po 300,- Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.9.2006), a 21 % DPH jehož je zástupce žalobce plátcem, ve výši 1.722,- Kč, tedy celkem 12.922,- Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Josefa Kopřivy, advokáta (§ 149 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost za podmínek uvedených v ust. § 102 a násl. s.ř.s., a to ve lhůtě do dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Praze dne 30. září 2015

JUDr. Ivanka Havlíková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Horáková